

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4114-03-04/2012
I/12/003

Lublin, dnia kwietnia 2012 r.

**Pan
Dariusz Trybuchowicz
Wójt Gminy Sławatycze**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Urzędzie Gminy w Sławatyczach (dalej „Urząd” lub „UG”) realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej w latach 2010 – 2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonywanie przez Wójta i podległe służby zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadnia zrealizowanie przez Urząd obowiązków z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, wynikających z ustaw, tj.: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym² oraz ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym³.

Wykonując obowiązek określony w przepisie art. 31a ww. ustawy o samorządzie gminnym w 2005 r. Wójt opracował „Plan operacyjny ochrony przed powodzią”, który wskazywał między innymi obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz tereny o znaczeniu społecznym, gospodarczym i kulturowym a także miejsca do ewakuacji ludności (poza terenami zalewowymi) oraz miejsca poboru i załadunku piachu do worków.

Plan ten zaktualizowano w 2010 r. w związku z koniecznością jego dostosowania do ustawy o zarządzaniu kryzysowym i uzupełnienia danych dotyczących nowych miejsc ewakuacji ludności oraz sił i środków wykorzystywanych w akcji przeciwpowodziowej.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

² Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

³ Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

UG posiadał „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej”, wykonane w 2007 r. przez MGGP SA w Tarnowie na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. W Studium tym, w związku z art. 80a ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. Prawo wodne⁴, określono m.in. tereny o znaczeniu społecznym, gospodarczym i kulturalnym (obejmujące Zespół klasztoru prawosławnego w Jablecznej oraz przejście graniczne w Sławatyczach), które uwzględnione zostały w Planie operacyjnym ochrony przed powodzią.

Na terenie Gminy Sławatycze znajdował się gminny magazyn przeciwpowodziowy (zlokalizowany poza terenem narażonym na niebezpieczeństwo powodzi), ze zgromadzonym sprzętem, jak: łódzie, wiosła, worki na piasek, łopaty i długie buty gumowe (wodery). Wójt Gminy wprowadził instrukcję funkcjonowania tego magazynu, ustalił m.in. zasady korzystania ze sprzętu znajdującego w nim. W badanym okresie przeprowadzono okresową inwentaryzację sprzętu i bazy magazynowej oraz dokonywano okresowych przeglądów sprzętu technicznego znajdującego się na jego wyposażeniu.

Gmina posiadała „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sławatycze” (dalej „Studium”) uchwalone przez Radę Gminy Sławatycze uchwałą Nr III/30/02 z dnia 30 grudnia 2002 r., zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy o samorządzie gminnym, w którym wyznaczono zasięg wody stuletniej o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ i powierzchnię ogólną zalewu wody stuletniej, wynoszącą 1.755 ha.

Uchwałą Rady Gminy Nr X/72/04 z dnia 16 marca 2004 r. uchwalony został „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego” (dalej „MPZP”). W MPZP nie uwzględniono obszarów bezpośrednio zagrożonych powodzią, określonych w art. 79 ust. 2 Prawa wodnego. Od kwietnia 2007 r. Urząd dysponuje wykonanym przez dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (dalej „RZGW”) specjalistycznym opracowaniem (Studium) w zakresie ww. obszarów dorzecza Bugu, niezbędnym do wprowadzenia zmian w MPZP.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy o zarządzaniu kryzysowym w 2008 r. opracowany został „Gminny plan reagowania kryzysowego”, zatwierdzony przez Starostę Bialskiego. W 2011 r. sporządzono „Gminny plan zarządzania kryzysowego”(zatwierdzony przez Starostę Bialskiego w dniu 31 października 2011 r.)

Wójt Gminy zapewnił właściwą organizację służb zarządzania kryzysowego. W Urzędzie funkcjonowało samodzielne stanowisko inspektora ds. obronnych, podporządkowane bezpośrednio Wójtowi. Zakres obowiązków służbowych tego stanowiska obejmował m.in. opracowanie projektów planów zarządzania kryzysowego, kierowanie, nadzorowanie i koordynowanie przygotowań związanych z realizacją przedsięwzięć zarządzania kryzysowego na terenie Gminy, koordynowanie i nadzorowanie działań mających na celu ochronę ludności, środowiska i mienia przed zagrożeniami.

Wykonując obowiązek określony w art. 19 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym Wójt Gminy Sławatycze wydał 10 lipca 2008 r. zarządzenie nr 22/2008 w sprawie powołania Gminnego Zespołu Zarządzania

⁴ Dz. U. Nr 130, poz. 1087.- z uwzględnienie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy- Prawo wodne... Dz. U. 20011 Nr 32, poz. 159

Kryzysowego (dalej „GZZK”). GZZK jako organ opiniodawczo-doradczy, w sprawach inicjowania i koordynowania działań w zakresie zarządzania kryzysowego, oceniał sytuację powodziową w 2010 r. Wójt jako Szef Obrony Cywilnej Gminy wydawał zarządzenia w sprawie udziału UG w wojewódzkim treningu wykrywania zagrożeń i alarmowania o nich (Nr 3/OC/2010 z 23 czerwca 2010 r. oraz Nr 3/OC/2011 z 28 czerwca 2011 r.).

W styczniu i lutym 2010 r. na terenie Gminy wystąpiły straty powodziowe. W wyniku podtopienia ośmiu gospodarstw rolnych w miejscowości Mościce Dolne na obszarze 600 ha, zagrożonych zostało 20 osób oraz 90 szt. inwentarza. Akcją przeciwpowodziową kierował GZZK oceniając na bieżąco występujące i potencjalne zagrożenia związane z powodzią.

Stosownie do wymogów art. 26 ust. 4 ww. ustawy o zarządzaniu kryzysowym w budżecie Gminy utworzono rezerwy celowe na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego: w 2010 r. w wysokości 15. tys. zł i w 2011 r. w wysokości 18 tys. zł.

W 2010 r. środki rezerwy wykorzystane zostały w całości na akcję przeciwpowodziową z przeznaczeniem na zakup oleju do amfibii, za noclegi i wyżywienie żołnierzy oraz strażaków biorących udział w akcji oraz na wypłatę zasiłków dla powodźców. W 2011 r. środków rezerwy nie rozdysponowano.

W latach 2010 – 2011 Gmina otrzymała dotacje celowe na realizację zadań przeciwpowodziowych: w 2010 r. z Zarządu Województwa Lubelskiego z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na modernizację drogi w Mościcach Dolnych w wysokości 100 tys. zł, którą wykorzystano przy udziale własnych środków w wysokości 83,4 tys. zł oraz w 2011 r. z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na remont drogi gminnej w Nowosiólkach na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 108,8 tys. zł, którą wykorzystano z zaangażowaniem środków własnych w kwocie 59,9 tys. zł.

Urząd nie realizował zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej ze środków gminnego funduszu ochrony środowiska (ze środków w 2010 r. - 1.7891 zł a w 2011 r. - 2.171 zł. zakupiono pojemniki na śmieci).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o uzupełnienie MPZP o obszary zagrożone powodzią i przedłożenie Radzie Gminy stosownego projektu uchwały.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.